

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Kultūras un izglītības komiteja

2010/2307(INI)

10.2.2011

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par iniciatīvu „Jaunatne kustībā” — ietvarstruktūra Eiropas izglītības un mācību sistēmu uzlabošanai
(2010/2307(INI))

Kultūras un izglītības komiteja

Referente: *Milan Zver*

Atzinuma sagatavotāja(*):
Jutta Steinruck, Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 50. pants

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	8

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par iniciatīvu „Jaunatne kustībā” — ietvarstruktūra Eiropas izglītības un mācību sistēmu uzlabošanai (2010/2307(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 15. septembra paziņojumu „Jaunatne kustībā” — iniciatīva jauniešu potenciāla izmantošanai, lai Eiropas Savienībā panāktu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu izaugsmi (COM(2010)0477),
- ņemot vērā Komisijas 2010. gada 3. marta paziņojumu „Eiropa 2020” — stratēģija gudrai, ilgtspējīgai un integrējošai izaugsmei (COM(2010)2020),
- ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 18. maija rezolūciju „ES jaunatnes stratēģija — ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus”¹,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 27. novembra rezolūciju par Eiropas gadu brīvprātīgam darbam aktīvas pilsonības veicināšanai²,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 12. maija secinājumus par stratēģisku sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā („ET 2020”)³,
- ņemot vērā Padomes 2010. gada 11. maija secinājumus par izglītības un apmācības sociālo dimensiju un par prasmēm, atbalstot mūžizglītību un ierosmi par jaunām darba vietām paredzētām jaunām iemaņām⁴,
- ņemot vērā Padomes 2010. gada 17. jūnija secinājumus⁵ par jauno nodarbinātības un izaugsmes stratēģiju, īpaši daļu, kurā par pamatmērķi apstiprināta izglītības līmeņa uzlabošana,
- ņemot vērā Reģionu komitejas 2011. gada 28. janvāra atzinumu „Jaunatne kustībā” (CdR 292/2010) un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2011. gada XX marta atzinumu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 165. un 166. pantu,
- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
- ņemot vērā Kultūras un izglītības komitejas ziņojumu un Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas atzinumu (A7-0000/2011),

A. tā kā, ņemot vērā stratēģiju „ES 2020”, jauniešu zināšanām un prasmēm ir būtiska

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2010)0166.

² OV L 17, 22.1.2010., 43. lpp.

³ OV C 119, 28.5.2009., 2. lpp.

⁴ OV C 135, 26.5.2010., 2. un 8. lpp.

⁵ http://ec.europa.eu/eu2020/pdf/council_conclusion_17_june_en.pdf

nozīme, lai sasniegtu gudras, integrējošas un ilgtspējīgas izaugsmes mērķus,

- B. tā kā jaunatnei ir izšķiroša nozīme, lai sasniegtu piecus ES pamatmērķus 2020. gadam: nodarbinātība; pētniecība un inovācijas, klimats un enerģētika un cīņa pret nabadzību,
- C. tā kā iniciatīva „Jaunatne kustībā” pastiprina pašreizējo ES jaunatnes stratēģiju (COM(2009)0200), nodrošinot jauniešiem zināšanas un prasmes, kas vajadzīgas piekļuvei darba tirgum,
- D. tā kā iniciatīvas „Jaunatne kustībā”, kas ir stratēģijas ES 2020 pamatiniciatīva, mērķis ir, pilnvērtīgāk izmantojot pastāvošās Eiropas programmas, palielināt Eiropas augstākās izglītības pievilcīgumu, kopējo izglītības un apmācību līmeņa kvalitāti, studiju kvalitāti un darba mobilitāti,
- E. tā kā dalībvalstis ekonomikas krīzes dēļ samazina ieguldījumu izglītībā un apmācībā, tieši ietekmējot jauniešu nākotnes izredzes, laikā, kad Eiropa, cenšoties panākt vēlamo izaugsmi, saskaras ar aizvien lielākām demogrāfiskām problēmām,
- F. tā kā nepietiekamas izglītības ekonomiskās izmaksas ir ievērojami lielākas par finanšu krīzes izmaksām,
- G. tā kā izglītība ir būtiska, lai attīstītu jauniešu radošo potenciālu un inovatīvās spējas; tā kā izglītība sniedz cilvēkiem visu vajadzīgo intelektuālai un sociālai attīstībai,
- H. tā kā dažādi pētījumi liecina, ka mobilitāte veicina Eiropas pilsoniskuma apziņas veidošanos un iesaistīšanos demokrātiskajos procesos,
- I. tā kā Boloņas procesa pirmajos desmit gados bija daudz grūtību tā mērķu īstenošanā saistībā ar Eiropas augstākās izglītības jomas attīstību,
- J. tā kā ir svarīgi mazināt pāragru mācību pārtraukšanu, lai pasargātu jauniešus no sociālās atstumtības un nabadzības riska un uzlabotu un veicinātu viņu piekļuvi darba tirgum,
- K. tā kā krīze ir akcentējusi vajadzību veikt reformas mūsu ekonomikā un sabiedrībā un steidzamo nepieciešamību izveidot kvalitatīvas profesionālās izglītības un arodmācības sistēmas šo reformu atbalstam, lai palīdzētu Eiropai labāk sagatavoties pašreizējo un turpmāko uzdevumu risināšanai,
- L. tā kā brīvprātīgais darbs ir nozīmīga iespēja iegūt vairāk zināšanu, palīdzot cilvēkiem attīstīt sociālās atbildības sajūtu, īpaši Eiropas Brīvprātīgā darba gadā (2011),
- M. tā kā galvenais ir iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanas procesā, veicinot viņu piederības sajūtu un nodrošinot, lai viņi aktīvi paustu savu viedokli jaunatnes stratēģijas veidošanā;

Vispārīgas piezīmes un finansiālais atbalsts

1. atzinīgi vērtē iniciatīvu „Jaunatne kustībā” kā politisku iniciatīvu, kas stimulē pašreizējās izglītības, mobilitātes un jaunatnes programmas, un kā pamudinājumu dalībvalstīm sasniegt stratēģijas „ES 2020” mērķus;
2. norāda, ka ieguldījums izglītībā neapšaubāmi ir būtisks ilgtspējīgai izaugsmei un attīstībai un ka pat ekonomikas krīzes laikā finansējumu jaunatnei un izglītībai nevajadzētu uzskatīt par šā brīža izmaksām, bet gan par ieguldījumu Eiropas nākotnē;
3. atzīst, ka iniciatīvas „Jaunatne kustībā” panākumi galvenokārt ir atkarīgi no tā, kā dalībvalstis īsteno iniciatīvas pamatdarbības; tādējādi aicina Eiropas Komisiju iniciatīvas īstenošanas laikā cieši uzraudzīt un analizēt būtiskos elementus, lai palīdzētu dalībvalstīm šajā procesā;
4. aicina Komisiju regulāri sniegt ziņojumus Eiropas Parlamentam par iniciatīvas „Jaunatne kustībā” pamatdarbību efektivitāti;
5. aicina Komisiju turpināt ieguldīt tādās mobilitātes un jaunatnes programmās kā Mūžizglītības programma (*Erasmus, Leonardo da Vinci, Comenius, Grundtvig*), *Marie Curie, Erasmus Mundus* un „Jaunatne kustībā”;
6. aicina dalībvalstis sniegt lielāku ieguldījumu visu līmeņu izglītības un apmācības sistēmās un finansiāli atbalstīt ES mobilitātes programmu īstenošanu dalībvalstu līmenī;

Jaunatne un mobilitāte

7. iesaka Eiropas iestādēm pastiprināt strukturēto dialogu ar jaunatnes organizācijām un citiem dalībniekiem, lai diskutētu par prioritātēm un rīcību jauniešu labā;
8. piekrīt, ka jāveic pasākumi attiecībā uz bērniem agrīnā vecumā, lai samazinātu priekšlaicīgi mācības pārtraukumu skolēnu īpatsvaru līdz 10 %, kā noteikts stratēģijā „ES 2020”; atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu Padomes ieteikumam par dalībvalstu centienu pastiprināšanu, lai samazinātu pāragras mācību pārtraukšanas rādītājus;
9. aicina pievērst īpašu uzmanību un sniegt atbalstu tiem, kuri ir visvairāk apdraudēti, un tiem, kas cenšas rast „otro iespēju” turpināt izglītību pēc mācību pārtraukšanas;
10. aicina Komisiju apkopot datus valstu un reģionālajā līmenī par konkrētiem mobilitātes šķēršļiem un veikt pasākumus šo šķēršļu likvidēšanai, lai nodrošinātu visiem pieejamu kvalitatīvu mobilitāti;
11. uzsver, ka ir svarīgi veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka studenti ir mobili un ka viņiem ir efektīva sociālās nodrošināšanas un veselības aizsardzības sistēma un pilnīga stipendiju pārnesamība, ja viņi studē ārzemēs;

12. atzīst, ka studentiem ar īpašām vajadzībām, kā arī studentiem, kuriem ir bērni, jāpiešķir papildu atbalsts dalībai mobilitātē;
13. uzsver neformālās izglītības, piemēram, starpkultūru izglītības, nozīmi svarīgu prasmju un zināšanu pilnveidošanā;
14. atgādina dalībvalstīm, kā jāievieš otrās valodas apguve agrīnā (pirmsskolas) vecumā; norāda, ka cilvēkiem bez otras valodas zināšanām mobilitāte nekļūs par realitāti;
15. atzinīgi vērtē iniciatīvas „Jaunatne kustībā” galvenās jaunās darbības, piemēram, vienīgās un centrālās mobilitātes tīmekļa vietnes izveidi, mobilitātes kartes un Eiropas kvalifikāciju apliecības ieviešanu, kuras kopumā uzlabo noderīgos un pašreiz pieejamos mobilitātes instrumentus;

Eiropas augstākā izglītība un Boloņas process

16. uzsver, ka ir svarīgi sākt jaunu konstruktīvāku dialogu visu Boloņas procesā ieinteresēto personu starpā, izvērtējot gan pozitīvo pieredzi, gan neveiksmes, lai turpmāk uzlabotu šo procesu;
17. ir pārliecināts, ka ir vajadzīga augstskolu autonomija, tomēr vienlaikus uzsver augstskolu atbildību pret sabiedrību;
18. norāda, ka ir jārod līdzsvars starp augstākās izglītības sistēmām, no vienas puses, un ekonomikas un sabiedrības vajadzībām kopumā, no otras puses, izveidojot piemērotas mācību programmas nākotnē vajadzīgajām prasmēm un darba vietām;
19. aicina valsts, reģionālās un vietējās iestādes atbalstīt un pastiprināt sadarbību augstskolu un uzņēmumu starpā;
20. mudina augstskolas pietuvināt savas programmas un struktūras darba tirgus īpašajām vajadzībām un izpētīt jaunas metodes sadarbībai ar privātajiem un valsts uzņēmumiem;
21. ierosina, lai vispārējās augstskolu kvalificēšanas sistēmas vietā Komisija ieviestu uz informāciju balstītu sistēmu Eiropas augstskolu programmām, kurā regulāri informētu sabiedrību par katras programmas studentu nodarbinātības iespējām;

Profesionālā izglītība un arodmācība

22. aicina dalībvalstis modernizēt un palielināt profesionālās izglītības un arodmācību (PIA) pievilcīgumu un kvalitāti, lai reaģētu uz mainīgo darba tirgu, kurā līdz 2020. gadam būs vajadzīgas jaunas zināšanas un prasmes, ko apstiprina diplomu, kas ir savstarpēji atzīti visās dalībvalstīs;
23. uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt mobilitāti PIA jomā, nodrošinot informācijas, konsultāciju, karjeras atbalsta un izmitināšanas struktūras ārzemēs studējošiem PIA studentiem;

24. norāda uz grūtībām, ar kādām nācies saskarties, pārejot no PIA uz augstāko izglītību, un uzsver, ka mācību iestādēm jāpielāgojas, lai padarītu šo pāreju vienkāršāku;

Pāreja no mācībām uz darba dzīvi

25. īpaši uzsver, ka viegla jauniešu iekļaušanās darba tirgū galvenokārt ir atkarīga no PIA iestāžu un augstskolu modernizācijas, lai nodrošinātu, ka to studiju programmas ir atbilstīgas darba tirgus vajadzībām;
26. stingri atbalsta ES mērķi, ka 40 % jauniešu jābūt pabeigtai augstākajai (proti, augstākai un profesionālai augstākai) izglītībai;
27. uzsver karjeras atbalsta instrumentu nozīmi, palīdzot jauniešiem izglītības vai profesijas izvēlē, sākot no pamatskolas līdz augstākiem izglītības un apmācības līmeņiem, lai jauniešus labāk sagatavotu vieglai pārejai uz aktīvu darba dzīvi;
28. aicina augstākās mācību iestādes visās studiju programmās ieviest kvalitatīvas prakses periodu, lai dotu iespēju jauniešiem laikus iepazīties ar darba vides reālajām un praktiskajām prasībām;
29. uzsver, ka iniciatīvas „Jaunatne kustībā” galvenais mērķis ir ne vien Eiropas izglītības sistēmu uzlabošana un jauniešu nodarbinātības palielināšana, bet arī tādas sociālās vides radīšana, kurā visi jaunieši varēs īstenot savu potenciālu un vēlmes;

o

o o

30. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Iniciatīva „Jaunatne kustībā” ir viena no septiņām galvenajām iniciatīvām, kas ietvertas Eiropas Komisijas stratēģijā „ES 2020”, lai veicinātu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu ekonomiskas izaugsmi. Iniciatīvu „Jaunatne kustībā” veido 28 pamatdarbības un konkrēti pasākumi, lai paaugstinātu jauniešu izglītības un apmācības līmeni, izmantojot mobilitāti, un ļautu jauniešiem vieglāk pāriet no mācībām uz darba tirgu. Tas patlaban ir īpaši svarīgi, jo jaunieši, kas ir viena no sociālajām grupām, ko visvairāk skārusi globālā finanšu krīze un kas vienlaikus ir vismazāk saistīta ar šīs krīzes izraisīšanu, jāatbalsta centienos iekļauties darba tirgū, lai nodrošinātu savu nākotni, kā arī stiprinātu ekonomiku. Jaunieši ir nākamie lēmumu pieņēmēji, un ir būtiski, lai viņi šobrīd varētu pilnveidot zināšanas un prasmes, kas turpmākajos gados ļaus viņiem aktīvi sekmēt Eiropas Savienības izaugsmi un stabilu nākotni un sasniegt ES izaugsmes stratēģijā izvirzītos mērķus.

Iniciatīvas nolūks ir sasniegt stratēģijas „ES 2020” galvenos mērķus — līdz 2020. gadam samazināt priekšlaicīgi mācības pārtraukušu skolēnu īpatsvaru no 15 % līdz 10 % un palielināt augstāko izglītību ieguvušo cilvēku īpatsvaru no 31 % līdz 40 %. Pāragra mācību pārtraukšana rada draudus jauniešiem kļūt par bezdarbniekiem un dzīvot nabadzībā, tādējādi radot lielas sociālās un ekonomiskās izmaksas. Pašlaik Eiropas Savienībā 14,4 % jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem izglītība ir zemāka par vidējo un viņi neturpina mācības un arodmācības. Turklāt apmēram 21 % jauniešu Eiropas Savienībā ir bezdarbnieki.

Iniciatīva „Jaunieši kustībā” ir vērsta uz izglītības mobilitāti, tomēr ir svarīgi arī nodrošināt, ka saņemtā izglītība atbilst darba tirgus prasībām, lai sniegtu jauniešiem vajadzīgās prasmes un zināšanas. Tiek lēsts, ka līdz 2020. gadam 35 % no visām darba vietām tiks pieprasīta augstākā līmeņa kvalifikācija (salīdzinājumā ar 29 % darba vietu šobrīd), kas veido papildu 15 miljonus darba vietu. Iniciatīvas „Jaunatne kustībā” mērķis ir palielināt jaunatnes mobilitāti, lai nodrošinātu, ka līdz 2020. gadam visiem ES jauniešiem ir iespēja studēt ārzemēs. Mobilitāte ir svarīga ne tikai, lai iepazītu citu kultūru, bet arī, lai labāk izprastu sevi. Eiropas Savienībā austākā izglītība ir mazāk nekā trešdaļai iedzīvotāju salīdzinājumā ar vairāk nekā 40 % Amerikas Savienotajās Valstīs un virs 50 % Japānā, tāpēc Eiropai jāpaaugstina šie rādītāji, lai tā būtu konkurētspējīgāka, palielinoties ekonomikas globalizācijai.

Stratēģijas mērķis ir palielināt mobilitāti attiecībā uz visiem jauniešiem, nevis tikai tiem, kuri studē, lai iegūtu augstāko izglītību. Kvalitatīva profesionālā izglītība un arodmācība (PIA), kurai ES pievērsās Kopenhāgenas procesā 2002. gadā, ir ļoti svarīga, lai apmierinātu mūsdienu mainīgā darba tirgus vajadzības. Iniciatīva „Jaunieši kustībā” uzlabos to jauniešu, kas mācās PIA iestādēs, izglītības mobilitāti, tādējādi mazinot bezdarbu nākotnē.

Eiropas Savienības dalībvalstis, vienojoties par stratēģiju „ES 2020”, jau ir paidušas vēlmi sadarboties, lai panāktu gudru, ilgtspējīgu un integrējošu ekonomikas izaugsmi. Tagad ir būtiski, lai tās turpinātu pildīt šo apņemšanos, nodrošinot, ka Eiropas jauniešiem netiek liegta iespēja pilnveidot sevi un sniegt savu ieguldījumu Eiropas Savienības turpmākās labklājības nostiprināšanā.

Šajā ziņojumā galvenā uzmanība tiks vērsta uz izglītības aspektiem iniciatīvā „Jaunatne kustībā”, kuras nolūks ir samazināt priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas rādītāju, palielināt to

cilvēku īpatsvaru, kas ieguvuši augstāko izglītību, vairot PIA pievilcīgumu un paplašināt neformālās un ikdienas mācībās iegūtās izglītības atzišanu. Iniciatīva „Jaunatne kustībā” ir konkrēta politiska stratēģija attiecībā uz jauniešiem, lai virzītu tālāk pašreizējās programmas, kā arī tās, kurās turpmākajos gados paredzētas jaunas pamatdarbības, lai papildinātu esošās struktūras un sekmētu pastāvošo stratēģisko sistēmu.

Vispārīgas piezīmes

Pašlaik iniciatīvai „Jaunatne kustībā” nav piešķirts papildu budžets. Lai jaunā stratēģija nepaliktu tikai idejas līmenī, ir būtiski, lai **dalībvalstis apņemtos** to finansiāli atbalstīt un īstenot savā valstī, un pieņemt **ES budžetu**, kas paredzēts šim nolūkam. Dalībvalstīm to vajadzētu uzskatīt par **ilgtermiņa ieguldījumu**; ne vien ieguldījumu jauniešu izglītībā, bet arī savas valsts un visas Eiropas Savienības nākotnes labklājībā. Ļoti svarīgi ir iniciatīvu „Jaunatne kustībā” cieši saistīt ar vispārējo izaugsmes stratēģiju, lai piesaistītu tai pietiekamus finanšu līdzekļus un politisku atbalstu. Papildus iniciatīvas „Jaunatne kustībā” finansēšanai ir būtiski, lai **pašreizējās programmas**, piemēram, *Erasmus*, *Leonardo da Vinci*, *Comenius*, *Grundtvig*, „Jaunatne kustībā” un *Marie-Curie*, arī turpmāk saņemtu finansējumu un politisku atbalstu. Minētās programmas jau ir uzrādījušas ļoti labus rezultātus, un obligāti jānodrošina iespēja tās attīstīt tālāk.

Jaunieši, kā galvenās ieinteresētās personas un eksperti jautājumos, kas attiecas uz viņiem, arī jāiesaista visā iniciatīvas „Jaunatne kustībā” procesā un **strukturētā dialogā** ar ES, kas savukārt palīdzētu veicināt aktīvu pilsonību. Tas ietver konsultāciju procesus, stratēģijas un ar to saistīto programmu īstenošanu, tās lietderīguma izvērtējumu un ierosinājumus turpmākiem uzlabojumiem. Turklāt pilsoniskajai sabiedrībai ir bijusi un joprojām ir galvenā nozīme, risinot ar jaunatni saistītus jautājumus Eiropas Savienībā, un Savienībai cieši jāsadarbojas ar dalībvalstīm, lai gūtu labumu no jauniešu zināšanām un pieredzes un nepieļautu pašreizējo centienu nevajadzīgu atkārtot.

Mobilitāte

Lai gan iniciatīvā „Jaunatne kustībā” jauniešu mobilitātes veicināšana tiek vērtēta atzinīgi, ir atzīts, ka ir svarīgi **pārvarēt mobilitātes praktiskos šķēršļus**, kā norādīts „Zaļajā grāmatā par mācību mobilitāti”. Tie ietver sarežģījumus, kas saistīti ar vīzām, medicīniskajām izziņām, kas rakstītas dažādās valodās, problēmām saistībā ar stipendiju pārnēsātību, dodoties studēt uz ārzemēm, un to, ka, dodoties studēt uz tādiem dārgiem galamērķiem kā Zviedrija un Dānija, var būt vajadzīgs papildu finansiālais atbalsts. **Studējot ārzemēs pavadītā laika un citās ES dalībvalstīs iegūtas kvalifikācijas atzīšana** jāveicina arī turpmāk. Turklāt ir atzīts, ka cilvēki ar **īpašām vajadzībām** biežāk nekā citi saskaras ar mobilitātes šķēršļiem, un ir jāievieš papildu mehānismi, kas nodrošinātu viņiem tādas pašas iespējas kā visiem citiem. Arī **studentiem, kuriem ir ģimenes** (piemēram, bērni), jāpiešķir papildu atbalsts, lai pārvarētu problēmas, ar kādām viņiem nāksies saskarties, piedaloties mācību mobilitātē.

Lai gan studentu mobilitāte daudzējādā ziņā var pozitīvi ietekmēt iesaistītos dalībniekus, ir atzīts arī, ka slikti organizēta mobilitāte patiesībā var ietekmēt negatīvi (piemēram, negatīva pieredze atšķirīgas kultūras dēļ, vientulības sajūta un ilgas pēc mājām) — tādējādi **kvalitatīva mobilitāte** ir ļoti būtiska, un ir svarīgi to nodrošināt un garantēt mobilitātē iesaistītajiem

jauniešiem. Iniciatīva „Jaunatne kustībā” galvenokārt ir vērsta uz tādu jauniešu mobilitāti, kas studē, lai iegūtu augstāko izglītību, bet jāuzsver arī **vidusskolēnu mobilitātes** pievienotā vērtība un jāsniedz plašāka informācija dalībvalstīm, jauniešiem un viņu vecākiem par tādām programmām kā *Comenius*. Ungārijas prezidentūras laikā tiks pievērsta uzmanība mobilitātei, un šī iespēja ir jāizmanto, lai mobilitāti izvirzītu par debašu centrālo tematu.

Neformālā izglītība un jaunatnes līdzdalība

Nemot vērā, ka pašlaik visā pasaulē jauniešu bezdarbs ir nopietna problēma, kas nekavējoties jārisina, jāatceras, ka mobilitāte ne vien palīdz iesaistīties darba tirgū, bet arī ir ļoti nozīmīga attiecībā uz **neformālo izglītību**, kas savukārt palīdz pilnveidot jauniešu pamatprasmes un zināšanas. Kvalitatīva mobilitāte ir izšķirīga, lai panāktu jauniešu **personisko izaugsmi, starpkultūru izglītību un daudzvalodību**, un iniciatīvā „Jaunieši kustībā” šiem aspektiem jānodrošina pienācīga uzmanība un atbalsts. **Valodu apguve**, īpaši agrīnā vecumā, ir ļoti būtisks sekmīgu mobilitāti un citu svarīgu prasmju un zināšanu pilnveidošanu veicinošs faktors.

Iniciatīvā „Jaunatne kustībā” uzmanība pievērsta nodarbinātībai kā galarezultātam, un nodarbinātība patiesi nav tikai izglītības problēma, to ietekmē arī **jaunatnes līdzdalība un pilsoniskā aktivitāte**. Beļģijas prezidentūra skaidri uzsvēra jaunatnes darba un neformālās izglītības vērtību, un ir svarīgi, lai iniciatīva „Jaunatne kustībā” turpinātu atbalstīt abus minētos aspektus. Turklāt aktīva jauniešu līdzdalība palielina mobilitātes iespējas un **iesaistīšanos demokrātiskajos procesos**; pagājušās Eiropas vēlēšanās balsoja procentuāli divreiz vairāk to jauniešu, kas bija piedalījušies *Erasmus* apmaiņas programmā, nekā to jauniešu, kas programmā nepiedalījās. Tādējādi pašreizējās programmās arī turpmāk uzmanība jāvelta **pilsoniskai aktivitātei un pamatzināšanu pilnveidošanai, neformālajai izglītībai un Eiropas pilsoniskās sabiedrības izaugsmei**.

Priekšlaicīga mācību pārtraukšana

Iniciatīvas „Jaunatne kustībā” nolūks ir sasniegt pamatmērķi — samazināt pāragri mācības pārtraukušu skolēnu īpatsvaru no 15 % līdz 10 %. Tas ir apsveicami, tomēr ir svarīgi sniegt šiem cilvēkiem, kas pāragri pārtraukuši mācības, iespēju **vēlāk dzīvē turpināt izglītību**, lai nodrošinātu, ka nākotnē viņiem joprojām pastāv sociālās mobilitātes iespējas.

Augstākā izglītība un Boloņas process

Lai gan Boloņas procesa izstrādes un īstenošanas gaitā tika pieļautas dažas kļūdas (no kurām tika gūts daudz mācību), tas ir pozitīvi ietekmējis jauniešus un viņu izglītības vajadzības, un šis process jāīsteno arī turpmāk. Pēdējo gadu laikā darba tirgus ir ievērojami mainījies, tāpēc ir būtiski, lai izglītības sistēmas atbilstu tirgus vajadzībām un prasībām. Jāveicina **paplašināta un kvalitatīva sadarbība starp augstākās izglītības iestādēm un uzņēmējdarbības pasauli**, lai nodrošinātu, ka jauniešu iegūtā izglītība ir atbilstīga vajadzīgajām zināšanām, prasmēm un pieredzei, kad viņi meklēs darbu. Turklāt pārāk bieži mūsdienu augstākā izglītība tiek pamatota uz teorētiskām zināšanām; lai gan tas pats par sevi ir svarīgi, ir būtiski, lai jaunieši iegūtu **praktiskākas zināšanas un pieredzi kvalitatīvas obligātās prakses periodā** (praksei jābūt ar noteiktu juridisku statusu, prakses laikā jāsaņem samaksa, lai iesaistītu jauniešus no visām sociāli ekonomiskajām grupām, un tā nedrīkst būt

tikai pastāvīgas darba vietas aizvietošana). Turpmāk jāveicina un jāatbalsta arī **uzņēmējdarbība augstākajā izglītībā.**

Profesionālā izglītība un arodmācība

Darba tirgus vajadzības nav saistītas tikai ar jauniešiem, kuri ieguvuši akadēmisko grādu, tāpēc ir būtiski atzīt, ka arī profesionālajai izglītībai un arodmācībai (PIA) ir liela nozīme, lai no mācībām veiksmīgi pārietu uz darba dzīvi, un ka **jāveicina visu jauniešu mobilitāte.** Bieži vien PIA netiek veltīta pietiekama uzmanība, un ir jārīkojas, lai **palielinātu šādas izglītības prestižu un atzišanu,** padarot to pievilcīgāku jauniešiem. Turklāt jāievieš piemērotas atbalsta struktūras tiem jaunajiem PIA studentiem, kas studē ārzemēs, un vairāk jāpopularizē **Leonardo da Vinci** programma, padarot to redzamāku un palielinot dalību tajā.

Pastāv cieša saikne starp cilvēku līdzdalību sabiedriskajā dzīvē un viņu izglītības līmeni. Augstskolu studenti salīdzinājumā ar pārējiem jauniešiem pārāk bieži veido pārsvaru **politiskajā līdzdalībā un pilsoniskajā aktivitātē.** Tādējādi PIA veicināšana un paplašināšana palīdzēs plašākam jauniešu lokam no dažādām sociālajām grupām un ar dažādām prasmēm iegūt pārliecību un zināšanas, lai kļūtu par aktīviem pilsoņiem un izrādītu interesi par politiskiem jautājumiem, kas ietekmē viņu dzīvi.

Secinājums

Vissvarīgākais mācību mobilitātes faktors ir kvalitātes nodrošināšana, vienlaikus padarot to pieejamu visiem jauniešiem. Tāpēc Eiropas Savienībai jānudina, lai Komisijas Mobilitātes kvalitātes hartai pievienotos vairāk dalībvalstu.